



EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 8.7.2021
C(2021) 5228 final

Úrad pre reguláciu elektronických
komunikácií a poštových služieb
(RÚ)
Továrenská 7
P.O. BOX 40
828 55 Bratislava 24
Slovenská republika

Do pozornosti:
Ivan Marták
predseda

Fax: +421 2 5293 2096

Predmet: **Vec SK/2021/2328 – Veľkoobchodné služby ukončenia volania v individuálnych mobilných sieťach (M2/2014) a vec SK/2021/2329 – Veľkoobchodné služby ukončenia volania v individuálnych verejných telefónnych sieťach poskytované v pevnom umiestnení (M1/2014) na Slovensku**

Článok 32 ods. 3 smernice (EÚ) 2018/1972: bez pripomienok

Vážený pán Marták,

1. POSTUP

Komisia zaregistrovala 10., resp. 11. júna 2021 dve oznámenia slovenského regulačného orgánu – *Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (RÚ)*¹ – týkajúce sa poplatkov za veľkoobchodné služby ukončenia hlasového volania v individuálnych mobilných sieťach a za veľkoobchodné služby ukončenia volania

¹ V zmysle článku 32 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje Európsky kódex elektronických komunikácií (kódex)(Ú. v. EÚ L 321, 17.12.2018, s. 36).

v individuálnych verejných telefónnych sieťach poskytované v pevnom umiestnení na Slovensku².

Konzultácie na vnútroštátnej úrovni³ prebehli od 7. mája do 8. júna 2021.

2. OPIS NAVRHOVANÉHO OPATRENIA

RÚ vykonal podľa článkov 64 a 67 kódexu trojkriteriálny test dvoch relevantných trhov s veľkoobchodnými službami ukončenia hlasového volania v jednotlivých mobilných sieťach a s veľkoobchodnými službami ukončenia volania v individuálnych verejných telefónnych sieťach poskytovanými v pevnom umiestnení. Dospel k záveru, že druhé kritérium trojkriteriálneho testu nie je splnené, a preto nemohol byť v oboch prípadoch splnený ani celý trojkriteriálny test⁴. Na základe výsledkov uvedených testov RÚ navrhuje vypustiť oba relevantné trhy z vnútroštátneho zoznamu trhov, ktoré môžu podliehať regulácii *ex ante*. Z toho vyplýva, že vydaním rozhodnutia, ktorým sa mení zoznam relevantných trhov v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, prestávajú platiť rozhodnutia, ktorými sa určujú operátori s významným vplyvom na trhu.

2.1. Kontext

2.1.1. Veľkoobchodné služby ukončenia hlasového volania v individuálnych mobilných sieťach

Veľkoobchodné služby ukončenia volania v individuálnych mobilných sieťach na Slovensku boli už Komisii oznámené a Komisiou posúdené vo veciach SK/2019/2146⁵ a SK/2019/2167⁶.

² Podľa vymedzenia trhu 2 a trhu 1 v odporúčaní Komisie 2014/710/EÚ z 9. októbra 2014 o relevantných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií podliehajúcich regulácii *ex ante* v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (odporúčanie o relevantných trhoch z roku 2014) (Ú. v. EÚ L 295, 11.10.2014, s. 79). Tieto trhy boli odstránené zo zoznamu relevantných trhov podliehajúcich novej regulácii *ex ante*, ktorý je súčasťou dnes platného odporúčania Komisie (EÚ) 2020/2245 z 18. decembra 2020 o relevantných trhoch produktov a služieb v sektore elektronických komunikácií, ktoré môžu podliehať regulácii *ex ante* v súlade s kódexom (odporúčanie o relevantných trhoch z roku 2020) (Ú. v. EÚ L 439, 29.12.2020, s. 23 – 31).

³ V súlade s článkom 23 kódexu.

⁴ V článku 67 kódexu sa uvádza, že trh môže byť považovaný za opodstatňujúci uloženie regulačných povinností stanovených v danej smernici, ak sú splnené všetky tieto kritériá:

- a) prítomnosť významných a neprechodných štrukturálnych, právnych alebo regulačných prekážok vstupu;
- b) štruktúra trhu je taká, že v príslušnom časovom horizonte nesmeruje k efektívnej hospodárskej súťaži, pokiaľ ide o hospodársku súťaž založenú na infraštruktúre a inú hospodársku súťaž, ktorá vytvára prekážky vstupu;
- c) samotné právo hospodárskej súťaže nestačí na adekvátne riešenie zisteného zlyhania alebo zlyhaní trhu.

⁵ C(2019) 1777.

⁶ C(2019) 4896.

Vo veci SK/2019/2146 bola vykonaná úplná analýza trhu s veľkoobchodnými službami ukončenia hlasového volania v individuálnych mobilných sieťach, v ktorej sa posúdil a vymedzil rozsah relevantného trhu, identifikovali podniky s významným vplyvom na trhu a navrhol rad nápravných opatrení, hoci prístup k cenovej regulácii bol stanovený iba všeobecne. RÚ v danom oznámení nestanovil sadzby za ukončenie volania v mobilnej sieti (MTR), uviedol však, že tak urobí osobitne.

RÚ na území Slovenska vymedzil štyri relevantné mobilné terminačné trhy zodpovedajúce sieťam štyroch existujúcich prevádzkovateľov mobilných sietí: Slovak Telekom, Orange Slovensko, O2 Slovakia a SWAN Mobile, ktorých určil za operátorov s významným vplyvom na trhu. RÚ uložil všetkým operátorom s významným vplyvom na trhu tieto povinnosti: i) prístup k špecifickým sieťovým zariadeniam; ii) transparentnosť; iii) nediskriminácia a iv) regulácia cien založená na metodike nákladového modelu BU-LRIC pure.

Komisia sa k tejto veci vyjadrila. Komisia okrem iného naliehala na RÚ, aby čo najskôr, no podľa vyjadrenia samotného úradu najneskôr v prvom štvrtroku 2019, zaviedol symetrické sadzby za ukončenie volania v mobilnej sieti orientované na náklady a založené na modeli BU-LRIC pure.

V zmysle vyjadrenia a vzhľadom na pripomienku Komisie k veci SK/2019/2146 oznámil RÚ nové sadzby za ukončenie volania v mobilnej sieti vo veci SK/2019/2167. Sadzby za ukončenie volania navrhované v danej veci vychádzali z nákladovej metodiky BU-LRIC pure a stanovovali maximálnu cenu za ukončenie hlasového volania v individuálnej mobilnej sieti na 0,855 centov za minútu.

2.1.2. Veľkoobchodné služby ukončenia volania v individuálnych verejných telefónnych sieťach poskytované v pevnom umiestnení

Veľkoobchodné služby ukončenia volania v individuálnych verejných telefónnych sieťach poskytované v pevnom umiestnení na Slovensku boli už Komisii oznámené a Komisiou posúdené vo veciach SK/2016/1955⁷ a SK/2018/2051⁸.

Komisia bola informovaná o štvrtom preskúmaní trhu, ktoré posúdila vo veci SK/2016/1955.

RÚ vymedzil trh ako trh so službami ukončenia volaní v pevnej sieti na geografické čísla bez ohľadu na to, odkiaľ volanie prišlo. RÚ zahrnul do vymedzenia trhu s produktmi veľkoobchodné služby ukončenia volania vo verejných telefónnych sieťach poskytované v pevnom umiestnení, a to poskytované buď prostredníctvom tradičných sietí PSTN (*Public Switched Telephone Network* – verejná komutovaná telefónna sieť), optických sietí, sietí káblovej televízie (CATV), bezdrôtových FWA/WiFi sietí alebo mobilných sietí, ak je mobilita služieb koncových používateľov obmedzená. RÚ sa domnieval, že geografický rozsah trhu zodpovedá oblasti pokrytia sieťou príslušných operátorov na území Slovenska.

RÚ navrhol určiť 17 podnikov za operátorov s významným vplyvom na trhu a uložil im tieto nápravné opatrenia: i) prístup k špecifickým sieťovým zariadeniam, ii)

⁷ C(2016) 8842.

⁸ C(2018) 1109.

nediskriminácia, iii) transparentnosť a iv) regulácia cien na základe metodiky nákladového modelu BU-LRIC pure.

Vo veci SK/2018/2051 navrhol RÚ stanoviť maximálnu symetrickú sadzbu za ukončenie volania v pevnej sieti (*Fixed Termination Rate – FTR*) vo výške 0,0976 centov za minútu pre 17 operátorov s významným vplyvom na trhu. RÚ zároveň posúdil vážené priemerné kapitálové náklady (WACC) a navrhol stanoviť ich na úrovni 5,21 %. Keďže výpočty WACC, ktoré urobil RÚ, zahŕňali takzvanú prirážku za veľkosť, Komisia mala vážne pochybnosti o tom, či RÚ preukázal, že oznámené WACC by na Slovensku predstavovali primeranú mieru návratnosti, a odporučila RÚ, aby zmenil svoj návrh opatrenia.

2.2. Vymedzenie trhu

2.2.1. *Veľkoobchodné služby ukončenia hlasového volania v individuálnych mobilných sieťach*

Služba ukončenia volania v individuálnych mobilných sieťach zahŕňa:

- a) ukončenie volaní prichádzajúcich z vlastných mobilných alebo pevných sietí;
- b) ukončenie volaní prichádzajúcich z iných mobilných alebo pevných vnútroštátnych sietí;
- c) ukončenie volaní prichádzajúcich z mobilných alebo pevných zahraničných sietí (krajiny EÚ/EHP + krajiny mimo EÚ/EHP).

Ukončenie hlasových volaní vo verejnej mobilnej sieti zahŕňa aj ukončené volania v rámci národného roamingu.

Ukončenie hlasových volaní vo verejnej mobilnej sieti nezahŕňa volania na geografické čísla v mobilnej sieti, ak sa verejná telefónna služba poskytuje ako služba v pevnom umiestnení s obmedzením mobility.

Relevantným geografickým trhom je celé územie Slovenska, konkrétne tá časť krajiny, v ktorej operátori používajú pokrytie sieťou na poskytovanie verejnej mobilnej telefónnej služby (pokrytie vlastnou sieťou alebo sieťou iného podniku používané na poskytovanie národného roamingu).

2.2.2. *Veľkoobchodné služby ukončenia volania v individuálnych verejných telefónnych sieťach poskytované v pevnom umiestnení*

Služba ukončenia volania v individuálnych verejných telefónnych sieťach poskytovaná v pevnom umiestnení sa vzťahuje na ukončenie volaní z geografických telefónnych čísel bez ohľadu na to, odkiaľ volanie prišlo. Preto služba ukončenia volania v individuálnych verejných telefónnych sieťach poskytovaná v pevnom umiestnení zahŕňa:

- a) ukončenie volaní prichádzajúcich z vlastných pevných alebo mobilných sietí;
- b) ukončenie volaní prichádzajúcich z iných pevných alebo mobilných vnútroštátnych sietí;

c) ukončenie volaní prichádzajúcich z pevných alebo mobilných zahraničných sietí (krajiny EÚ/EHP + krajiny mimo EÚ/EHP).

Služba ukončenia hlasových volaní v individuálnych verejných telefónnych sieťach poskytovaná v pevnom umiestnení zahŕňa aj volania na geografické čísla v mobilnej sieti, ak sa verejná telefónna služba poskytuje ako služba v pevnom umiestnení s obmedzením mobility.

Relevantným geografickým trhom je celé územie Slovenska, konkrétne tá časť krajiny, v ktorej operátori používajú pokrytie sieťou na poskytovanie verejnej mobilnej telefónnej služby v pevnom umiestnení.

2.3. Trojkriteriálny test

2.3.1. Veľkoobchodné služby ukončenia hlasového volania v individuálnych mobilných sieťach

RÚ dospel k záveru, že druhé kritérium nie je splnené, keďže štruktúra trhu smeruje k účinnej hospodárskej súťaži.

Delegovaným nariadením Komisie⁹ sa stanovuje jednotná maximálna sadzba za ukončenie hlasového volania v mobilnej sieti platná v celej Únii a jednotná maximálna sadzba za ukončenie hlasového volania v pevnej sieti platná v celej Únii, ktorú majú poskytovatelia veľkoobchodných služieb ukončenia hlasového volania účtovať za poskytovanie služieb ukončenia hlasového volania v mobilnej a pevnej sieti. RÚ sa domnieva, že zavedenie jednotnej maximálnej sadzby za ukončenie volania v celej EÚ spolu s § 27 slovenského zákona o elektronických komunikáciách¹⁰ sú dostatočne účinné na zníženie motivácie a schopnosti prevádzkovateľov konať nezávisle.

RÚ v návrhu rozhodnutia uvádza, že iné kritérium sa analyzovať nemusí, keďže druhé kritérium nie je splnené.

Vo svojej odpovedi adresovanej Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky však RÚ vysvetlil, že prvé kritérium trojkriteriálneho testu, t. j. prekážky vstupu na trh, bude na terminačných trhoch splnené vždy, keďže každý podnik má vo vlastnej sieti 100 % podiel na trhu ukončovania volaní.

Keďže všetky tri kritériá musia byť splnené kumulatívne, RÚ dospel k záveru, že trh by nemal podliehať regulácii *ex ante*.

2.3.2. Vnútroštátna cenová regulácia na predmetnom trhu bude od 1. júla 2021 nahradená delegovaným nariadením Komisie. Veľkoobchodné služby ukončenia volania v individuálnych verejných telefónnych sieťach poskytované v pevnom umiestnení

Rovnako ako v prípade trhu s veľkoobchodnými službami ukončenia hlasového volania v individuálnych mobilných sieťach konštatoval RÚ v návrhu rozhodnutia, že ani na tomto relevantnom trhu nie je splnené druhé z troch kritérií.

⁹ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/654 z 18. decembra 2020.

¹⁰ Zákon č. 351/2011 Z. z.

Ako hlavný dôvod nesplnenia druhého kritéria v teste RÚ uvádza, že možnosť operátorov stanoviť vysoké sadzby za ukončenie volania je obmedzená uplatnením jednotnej maximálnej sadzby pre veľkoobchodné služby ukončenia hlasového volania v rámci Únie v individuálnych sieťach v pevnom umiestnení, ktorá je stanovená v delegovanom nariadení prijatom Komisiou na základe článku 75 kódexu.

Cieľom stanovenia jednotnej maximálnej sadzby veľkoobchodných služieb ukončenia hlasového volania v individuálnych sieťach v pevnom umiestnení v rámci Únie je znížiť regulačnú záťaž pri riešení problémov hospodárskej súťaže týkajúcich sa veľkoobchodnej služby ukončenia hlasového volania v pevnom umiestnení v celej EÚ.

Vnútroštátna cenová regulácia na predmetnom trhu bude od 1. júla 2021 nahradená delegovaným nariadením Komisie.

2.4. Zrušenie regulačných povinností

Na základe výsledkov trojkriteriálneho testu navrhuje RÚ vypustiť oba relevantné trhy z národného zoznamu trhov, ktoré môžu podliehať regulácii *ex ante* na Slovensku. Predchádzajúce rozhodnutia týkajúce sa trhov so službami ukončenia volania určené prevádzkovateľom s významným vplyvom na trhu, ako aj povinnosti, ktoré im boli uložené, sa preto zrušujú.

3. BEZ PRIPOMIENOK

Komisia oznámenie preskúmala a nemá k nemu žiadne pripomienky¹¹.

Podľa článku 32 ods. 9 kódexu môže RÚ prijať navrhované opatrenie, a ak tak urobí, oznámi ho Komisii.

Stanoviskom Komisie k tomuto konkrétnemu oznámeniu nie je dotknuté žiadne stanovisko, ktoré môže Komisia zaujať vo vzťahu k iným oznámeným navrhovaným opatreniam.

¹¹ V súlade s článkom 32 ods. 3 kódexu.

Komisia v súlade s bodom 6 odporúčania 2021/554¹² uverejní tento dokument na svojej internetovej stránke. Ak sa RÚ domnieva, že tento dokument obsahuje v súlade s právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa obchodného tajomstva dôverné informácie, ktoré si z neho želá pred uverejnením vypustiť, informuje o tom Komisiu¹³ do troch pracovných dní od prijatia dokumentu¹⁴. Každú takúto žiadosť treba odôvodniť.

S pozdravom



Za Komisiu
Roberto Viola
generálny riaditeľ

¹² Odporúčanie Komisie (EÚ) 2021/554 z 30. marca 2021 o forme, obsahu, lehotách a úrovni podrobností oznámení v rámci postupov stanovených v článku 32 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (Ú. v. EÚ L 112, 31.3.2021, s. 5).

¹³ E-mailom na adresu: CNECT-markets-notifications@ec.europa.eu

¹⁴ Komisia môže o výsledku svojho posúdenia pred uplynutím tejto trojdňovej lehoty informovať verejnosť.